מחזור ליום כפור ספרד — סדר כפרות

יום כפור בהשכמה עושים הכפרות כסדר הזה. לוקח תרנגול לזכר, ותרנגולת לנקבה, ומעוברת תקח תרנגולת ותרנגול אחד. ולעולם יסבב תחלה לעצמו קודם שיסבב לבני ביתו, כדי שיבוא הזכאי ויכפר על החייב ולא החייב על החייב, וכה"א בכה"ג "וכפר בעדו" ואחר כך "בעד ביתו". ואומר ג' פעמים בני אדם וכו'. ומי שאין לו עוף יסבב במטבע, ונותנין הכפרות או שויין לעניים. ומרבים לעשות צדקה וחסד בערב יום כפור וזה העיקר:

קודם בני אדם יאמר זה:

הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לַעֲשׂוֹת כַּפָּרָה זוֹ לְתַקֵּן אֶת אֲשֶׁר שִׁחַתִּי בִּמְקוֹר הָעֶלְיוֹן. לָכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי, שֶׁתְּהֵא שָׂעָה זוֹ עֵת רָצוֹן וְרַחֲמִים, אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד, כְּשֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ, נַעֲשֶׂה שָׁם שָׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ כַּמִּשְׁפָּט, וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְּרָצוֹן, וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׁמַח כָּלָנוּ. יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ. יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי:

קודם כפרות יאמר נֶפֶשׁ תַּחַת נֶפֶשׁ ואח"כ יאמר שלש פעמים:

בְּנֵי אָדָם יוֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל: יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק: אֱוִילִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֹנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ: כָּל אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד שַׁעֲרֵי מָוֶת: וַיִּזְעֲקוּ אֶל יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם: יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם: אִם יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי אָלֶף. לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ: וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת מָצָאתִי כֹפֶר:

מי שמסבב לעצמו, יסבב כפרתו סביב ראשו ואומר בלשון הזה ג"פ:

זֶה ח�ֵלִיפָתִי. זֶה תְּמוּרָתִי. זֶה כַּפָּרָתִי. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה. וַאֲנִי אֶכָּנֵס וְאֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

אחר הסיבוב יניח ידו על ראש התרנגול ויצוה לשחטו מיד, כדי שיהא סמוך סמיכה לשחיטה:

מי שמסבב לעצמו ולאחר עמו יאמר בזה הלשון ג' פעמים:

זֶה חֲלִיפָתֵנוּ. זֶה תְּמוּרָתֵנוּ. זֶה כַּפָּרָתֵנוּ. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה, וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

מי שמסבב לזכר אחד יאמר בלשון הזה ג"פ:

זֶה חֲלִיפָתְךָ. זֶה תְּמוּרָתְךָ. זֶה כַּפָּרָתְךָ. זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה, וְאַתָּה תִּכָּנֵס וְתֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

אשה שמסבבת לעצמה תאמר זה ג"פ:

זֹאת חֲלִיפָתִי. זֹאת תְּמוּרָתִי. זֹאת כַּפָּרָתִי. זֹאת הַתַּרְנְגוֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה, וַאֲנִי אֶכָּנֵס וְאֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

מי שמסבב לנקבה אחת יאמר בזה הלשון ג"פ:

זֹאת חֲלִיפָתֵךְ. זֹאת תְּמוּרָתֵךְ. זֹאת כַּפָּרָתֵךְ. זֹאת הַתַּרְנְגוֹלֶת תֵּלֵךְ לְמִיתָה, וְאַתְּ תִּכָּנְסִי וְתֵלְכִי לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

אשה מעוברת המסבבת לעצמה תאמר זה ג' פעמים:

אֵלּוּ חֲלִיפוֹתֵינוּ. אֵלּוּ תְּמוּרוֹתֵינוּ. אֵלּוּ כַּפָּרוֹתֵינוּ. אֵלּוּ הַתַּרְנְגוֹלִים יֵלְכוּ לְמִיתָה, וַאֲנַחְנוּ נִכָּנֵס וְנֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם:

נוהגין לפדות הכפרות בממון ונותנין אותן לעניים, וזה טוב יותר מלתת להם הכפרות. והבני מעיים יושלכו לחוץ במקום שהעופות יכולות לקחתן משם:

מפני חיבוב מצוה נהגו השוחטים לכבד במצות כיסוי הדם (מט"א).

ומברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל כִּסּוּי דָּם בֶּעָפָר:

וצריך ליתן כל כך אפר על הדם עד שלא יהא נראה רושם לחלוחית ואדמימות, כי כל זמן שרישומו ניכר בקרקע עדיין חל עליו חיוב מצות כסוי הדם.